

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illet minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felkeltés szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 155. szám.

Szombat, július 9.

Iskoláink mult évi beszámolója.

Nagybecskerek, július 7.

Reform törekvések a tanügy terén. — Egységes középiskola. — A nagybecskereki községi főgimnázium értesítője.

Ha összehasonlítjuk hazánk tanügyének mai állapotát a negyven év előtti állapottal, amikor a legközönségesebb iparág üzése is bizonyos előtanulmányok végzéséhez volt kötve és csupán csak a tanítás mertsége volt szabad ipar, ha összehasonlítjuk a bármely néven nevezendő és bármely fokon működő iskolák számát, berendezését, a társadalom átalakítására való kihatását, vagy ha összehasonlítjuk az akkori és mai analfabéták számát, akkor látjuk, hogy óriási erővel törtetett hazánk tanügye előre. Óriási anyagi áldozatok árán építettük föl hazánk tanügyi rendszerét, teljesen a modern nyugati államok mintájára és példája szerint.

Ha valaki azonban ezek után azt hinné, hogy hazánk tanügye most már elérte fejlődésének legalább azt a fokát, amelyen újabb áldozatokat nem kívánva, hosszabb ideig fejtheti ki áldásos munkásságát, az csak tekintsen be tanítóink, tanáraink tanügyi műhelyébe, az egyesületi gyűléseikbe, vagy kiséje figyelemmel pedagógiai folyóiratainkat, vagy olvassa át a közoktatásügyi miniszter szokásos évi jelentését és rögtön fel fog tűnni az a sok reformterv, azok a fontos és messze kiható tervek és jelszavak, melyekkel közoktatásunknak oly rohamosan felépített egész mai rendszerét gyökeresen akarják — a legilletékesebb tényezők is — átalakítani. Hogy dacára a folytonos reformálásnak, tantervváltozásnak, nagy anyagi áldozatnak miért nem tudtuk már a legmegfelelőbbet megtalálni, annak oka éppen abban a rohamos fejlődésben található,

nem volt időnk a hosszas fontolgatásra. Tanügyünk minden ága teljesen idegen mintára készült, utánoztunk mindent, amit a maga hazájában jónak találtunk, nem mérlegelve azt, vajjon a mi viszonyainknak megfelel-e és tanügyünk negyvenéves fejlődésében ma ott tartunk, hogy intézményeink között nincs meg a kellő kapcsolat, az egyes iskolafajok között óriási nagy az űr, nincs meg az észszerű átmenet és ma tanügyünk minden terén sürgetik a reformot és nincs is közoktatásunknak egy ága sem, mely gyökeres átalakulásnak nem nézne elé. Ideális eszmék és jelszavak lelkesítik tanügyi férfiainkat, kik önzetlen, odaadó munkássággal küzdenek ez eszmék megvalósításáért.

Egész népoktatásunkra kiható, tanítóképzésünk reformálására már kész a több tárgyaláson átment törvényjavaslat és így ennek megvalósulása már a közel jövő kérdése.

Két jelszó az különösen, mely közép- és szakoktatásunkban van hivatva gyökeres átalakítást előidézni: az egységes középiskola és a polgári iskola reform kérdése, mindkettő kedvező eszméje dr. Berzeviczy Albert közoktatásügyi miniszterünknek is. Abból az alkalmából, hogy iskoláink értesítőit ismertetjük, nézzük miben is állanak ezek a tervek.

Ma kétféle középiskolánkon a gimnáziumon és reáliskolán kívül van még egy harmadik középfokú tanintézetünk is, a polgári iskola. Nem is tekintve azt, hogy egy célt szolgáló kétféle középiskola fenntartása fényezés számba mehet, különösen baj az a szülőkre nézve, hogy már 10—11 éves gyermekeik pályaválasztása fölött határozniuk kell akkor, mikor még a gyermekben egy tehetség sem fejlődhetett ki különösen. E nehézség különösen érezhető olyan városokban, ahol mindhárom

középfokú iskolafaj megvan. A szülők, miután fütől-fától kérték a tanácsot és miután mindenki mást-mást ajánlott, lutriznak az iskolával, szerencsét próbálnak gyermekeikkel. Beadják mindenekelőtt a minden üdvösséget ígérő gimnáziumba, ha itt nem válik be, beiratják a reáliskolába és ha ismét is kikopott, bekerül a polgári iskolába és ha ezen a szűrőn is kibukik, akkor iparosnak vagy kereskedőnek megy. Azt hiszem, ehhez nem kell kommentár.

A legrosszabbul vettük át a reáliskola szervezetét a külföldről. A szabadságharcig csak egyféle középiskolánk volt, a gimnázium. Az 50-es években gyakorlati tekintetből keletkezett néhány reáliskola, a melyek azonban 1875-ig csak hatosztályúak voltak, nem képeztek az egyetemre, hanem a polgári osztály azon rétegei számára állítottak fönn, amelyek nem mennek felsőbb oktatásra, de magasabb műveltségre törek-szenek, mint a menyit a népiskolák adhatnak, vagyis elfoglalták az ideális polgári iskola helyét. Csak később, midőn a modern kulturigények növekedtek és a régi klasz-szikus nyelvek mellé a modern nyelvek is előtérbe léptek, ezeket pedig a gimnázium nem akarta tantervébe egyesíteni, akkor lett a reáliskola nyolc osztályúvá. A lényeges különbség a két iskola között tehát az, hogy a gimnázium a klasszikus nyelvekre, a reáliskola pedig a modern nyelvekre fekteti a fősúlyt. Hogy a műgyetemre való előkészítés nem teszi a reáliskolát nélkülözhetetlenné, mutatja a műgyetemi tanároknak az a nyilatkozata, hogy ők szívesebben veszik a gimnáziumból jött tanulókat.

Már Csengeri Antal mult századunk egyik legnagyobb kulturpolitikusa, a közép-oktatásügyében 1879-ben tartott miniszteri enquetén oda nyilatkozott, hogy „Egész-

A „TORONTÁL“ tárcája.

Rajzok.

I.

A sirnál.

Vajjon meghalt-e? . . . Még most is élt, nézett, beszélt . . . Vajjon nem fogja már látni gyengéd, szomorkodó tekintetét, nem fogja többé hallani kellemes, dallamos hangját?

Azt mondják, hogy meghalt. Örültség!

Igen, nevetnie kell felette . . . elnevette magát. De ez a nevetés megdöbentette azokat, akik körül állottak. Kivezették őt, iparkodtak megnyugtítani, felvilágosítani . . . de ő csak egyre nevette.

Harmadnapra kivitték a halottat és eltemették.

Egymagára maradt.

Késő éj, sötétség.

Az ablakon a csillagokkal behintett menny-bozotat tekint be. Ha a felhők ily gyorsan repül-nek, az ég mintha a hullámzó tengerhez hason-litana. A kéményben a szél sivit.

A szobácskában oly szomorú minden. És ott?

Ideje van, menjünk.

Az ég egészen kitisztult. A hold kivilá-gított . . .

Megérkezett. Friss sirhant, rajta néhány koszoru. Mellettük egy régi, csodálatosan ferde kereszt áll, mint egy ember, aki megbotolván, el akar esni s kezeit kiterpeszti. Tegnap itt mit sem látott, mire sem gondolt; de e kereszt

valahogy feltűnt neki, nem bírja elüzni agyából; akkor jutott eszébe e hasonlat is.

Leült a sirra . . . Most közel vannak egy-máshoz, egész közel. Vajjon tudja-e ő ezt? Valaki sóhajtott!

Kétségtelenül hallotta. A temetőben így szokott lenni.

Miért nem lehet örökre itt maradni? Senkit sem ismerni, senkit sem látni? . . .

És ismét . . . egy nyögés . . . Hogy szorul a szíve! De hol van ez, honnét jó e hang? . . . És ismét mind erősebben és hangosabban. Nem, nem, ez nem nyöszörgés, ez erős, kétségbeesett kiáltás . . .

Igen, itt, innét a sirból hallatszik! Ez ő, ő nyöszörög, kiabál! Élve temették el! . . . Meg-mondta nekik, hogy nem halt meg, de nem akarták elhinni . . . Fel kell ásnia . . . körmei-vel kezd a munkához . . . gyorsan!

Hogy elfaradt! S a nyögés mind csendesebb lesz . . . Oh, csak meg ne fuladjon!

— Én vagyok itt! Jövök, hogy megszaba-dítsalak!

A nyöször en elhallgatott.

Összerezen, megremeg a borzalomtól s telkiált: „Manjo!“ . . . Csend . . . „Manjo!“ Oda szoritja fülét a hideg földhöz; nem hall semmit.

„Manjo!“

De ez már nem volt kiáltás, hanem csak suttogás, mely hangtalanul veszett el a szél zsongásában.

A temetőcsész, midőn másnap reggel a temetőt bejárta, egy kidülledt szemű embert talált a frissen hantolt siron, ki gépiesen, foly-tonosan csikszak ez egy szót ismétlé: „Manjo!“

II.

Szembe nézett a halállal.

Meggyőződött arról, hogy az étellel leszámolt, hogy egymással mi számadásuk sincs többé s elhatározta, hogy meg feg halni.

De nem akart meghalni oly ostobán, mint a hogy a hozzá hasonlóan kétségbeesettek szájai, ezrei meghalnak. Lyukat lőni a revolver golyó-jával az agyába, vagy kötelet kötni a nyakára — ehhez nem sok bátorság kell. Csatában fogja a halált keresni.

Mi történik köröskörül? Mi bajuk van honfi-társainak, kik különben magukkal elégedettek, kik a saját mindennapi szükségleteiken kívül sem-mivel sem törődnek? Honnét ez általános forron-gás, a hangulat ily lázas állapota?

A kis alárendelt állam felkelt, hogy rokonai, hitsorsosainak eltiprott szant jogaiért küzdjön s hadat izent a régi zsarnoknak, az elnyomónak. Hah, ez jó alkalom! Oda! Oda!

Ködös, esős regg. Az önkénytesek csapata már felfegyverezve. Csak minél előbb vége lenne! A hová csak szeme tekint, mindenütt komoly, sápadt arcokat lát. Nagy áldozatot kell majd hozni s látszik, hogy erre mindenki kész . . .

Oh, mily szép, mily kellemes most az élet!

Erdőben vannak. A közel távolban puska-ropogás hallatszik, a lövések közelednek, az ágyuk bömbölve felelnek.

Előre! Előre!

Valami a fába ütődött, a levelek hullanak. Ismét. Ágak szakadnak . . . Ezek golyók, de miért repülnek csak oly magasan?!

Végre! Már alacsonyabban is repülnek; hah! most a füle mellett sivitottak.

— Előre! Előre!

séges fejlődés az lesz, ha a két irány egy közös középintézetbe lesz ismét egyesíthető. Ez volt az egységes középiskola első hirdetése.

1893-ban az akkori közoktatásügyi miniszter gr. Csáky Albin ez ügyben értekezletet hívott egybe, melynek megállapodása szerint az új középiskolában egy egységes, minden tanulóra egyaránt kötelező erős törzstanítás volna, amelyben bennfoglaltatnék a latin nyelv is, amelynek tanítása azonban csak akkor venné kezdetét, mikor a tanulók a magyar nyelvben már kellőleg megerősödtek. Az oktatás közös törzse az eddigi gimnázium és reáliska közös tárgyaiból állítatnék egybe, belevonva a gimnáziumból a latin nyelvet, de elhagyva a görögöt, belevonva a reáliskolából a kémiát, de elhagyva a francia nyelvet és ábrázoló mértant. A tananyag a legszigorubbán megrostáltatnék s minden oly részlet, mely a főiskolai oktatásnak elébe vág, kihagyatnék. A négy felső osztályban volnának azok a tárgyak, melyekből a tanuló egyéni képessége, hajlama, esetleg jövő hivatása szerint választhatna. Ilyenek volnának a görög nyelv, a francia nyelv és a rajz. E három tárgyból minden tanuló köteles volna egyet választani, de választhatna kettőt is. A választott tárgyak azonban nem kvalifikálnának külön a főiskola valamely fakultására, mint ma, hanem csak arra szolgáltnak, hogy az ifjú elme speciális tehetségének és hajlamanak fejlődésére alkalmat nyújtsanak.

Végül még megjegyzem, hogy az egységes középiskolának egy más módja az, amely csak alsóbb tagozatban óhajtja az egységesítést. E szerint az alsó négy osztályban a gimnázium-, reál- és polgári iskola teljesen egységes volna és csak az ötödik osztálytól trifurkálna a gimnázium az ő klasszikus irányával, a reáliskola a modern irányával és a polgáriskola praktikus irányával. A kis Románia e tekintetben már megelőzött bennünket, amennyiben a középfokú oktatás ott már így van szervezve.

Városunkban a háromféle irány közül kettő van képviselve, a gimnázium és a polgáriskola.

A kegyes tanítórend vezetése alatt álló községi főgimnázium értesítőjét az intézet érdemduis igazgatója Balázs

József szerkesztette. Bevezető cikke az a beszéd, melyet Herr Ödön tanár Deák Ferenc születésének századik évfordulója napján tartott ifjusági ünnepélyen elmondott. A szép, tartalmas beszédet bizonyára élvezettel fogják olvasni nemcsak a tanulók, hanem a szülők is.

A tanulók száma. Beiratkozott az egész év folyamán 246 tanuló, kimaradt 10, meghalt 1 tanuló és így vizsgálatot tett 235, amiből 7 magántanuló, ezek között 5 leány. Érdekes és fenti állításainkat igazolja, hogy míg az első osztályba 58 tanuló iratkozott be, az érettségire csak 13 tanuló jelentkezett. Illetőség szerint volt 150 helybéli és 85 vidéki. Vallás szerint a túlnyomó többség 141 róm. kath., 46 izr., 26 gör. kel., 12 ág. ev. és 10 ev. ref. Anyanyelv szerint 138 magyar, 72 német és 25 egyéb. A tanulók között 34 volt olyan, aki csak magyarul tud beszélni és pedig még a 8. osztály 16 növendéke között is volt 3, aki semmi más nyelven nem tudott beszélni.

Az intézet fegyelmi állapota általában jó volt. Két tanuló a magaviseletből kevésbé szabályszerű osztályzatot kapott.

Ami a tanulásban tett előmenetelt illeti, kiváló eredményre mutat, hogy 12 tanuló minden tárgyból jeles osztályzatot kapott és pedig: az I. osztályban: Orosz Miklós, Burget Győző, Dormuth Árpád, Perisics Zoltán és Petrovics György; a II. osztályban: Maugsch Árpád; a III. osztályban: Haidegger Gyula és Kertész István; a VI. osztályban: Fiedler Szilárd, Herr György és Mayer Jenő. Minden tárgyból legalább jó volt: 52 (22%); minden tárgyból legalább elégséges 127 (54%); megbukott 44 (19%), kik közül 8 osztályisméltésre utasított, míg 36 javító vizsgát tehet.

A VIII. osztályt végezte 15 tanuló, ezek közül érettségi vizsgálatra 13 tanuló jelentkezett; 11 bocsátott szóbeli vizsgálatra, akik mint sikerrel letették a vizsgálatot és pedig 3 jelesen, 2 jól és 6 egyszerűen. A végzett tanulók közül 2 teológiai, 2 jogi, 2 tanári, 3 kereskedelmi, 1 katonai és 1 posta- és távirásztati pályára készült.

Mint rendkívüli tantárgyat tanították a

szerb nyelvet 4 csoportban hetenként 1—1 órán. Tanár Burget József, tanulók száma 25. A műeneket hetenként 2 órán. Tanár Bárány Béla, tanulók száma 37. A francia nyelvet kezdőknek és haladóknak hetenként 1—1 órán. Tanár Králik László, a tanulóknak száma 15. Gyorsírást hetenként 2 órán. Tanár Harzer József, a tanulók száma 28. Kár, hogy a francia nyelv csak heti 1 órában szerepel, ez egy nyelv tanulására elenyésző kevés.

Az iskola a szokásos iskolai ünnepélyeken kívül Rákóczi-ünnepélyt is tartott, ezenkívül Jókai Mór emlékének is méltó módon áldozott. Összesen 9 ünnepély volt.

Az intézet önképzőkörre Majtényi Géza tanár vezetése alatt igen szépen működött. Beadtak 38 dolgozatot. Szaválás volt 29. Gyűlés minden második hét vasárnapján volt. Pályadíjat nyert 6 tanuló. Volt rajzverseny is, amelyen 6 tanuló nyert dícséretet.

Ösztöndíjat 8 tanuló kapott összesen 2430 koronát.

Az egész tandíj alól felmentettek 39, a fél tandíj alól 22 tanuló; az elengedett tandíjak összege 3000 kor.

A deáksegélyző egyesület is igen áldásos működést fejtett ki. A szükséges tankönyvekkel és rajzeszközökkel ellátott 36 tanuló 708.50 kor. értékben; készpénzsegélyt adott 18 tanulóknak 92 kor. erejéig. Az egyesület vagyona 18309 kor. 37 fillér.

Tanulmányi kirándulás is volt egy, 25 tanuló Burget József és Majtényi Géza tanárok vezetése alatt az Aldunára rándult. A tanulók végighajózták az Aldunát Pancsovától Orsováig, voltak Ada-Kale szigetén, Herkulesfürdőn stb. Dícséretreméltó dolog, mivel ezek a kirándulások amellelt, hogy szórakoztatnak, rendkívül képzők.

Ezen kívül fel vannak sorolva az értesítőben a tanári kar tagjai működésük felelőtlenségével, a bevezetett tananyag, az érdemsorozat, statisztikai táblázatok, tan- és művelődési eszközök gyarapodása. A jövő évre vonatkozó figyelemzést, szóval a gondosan és körültekintően szerkesztett értesítő hű képét nyújtja az intézet életének. Az igen szépen kiállított értesítő a Pleitz-nyomdában készült. Sz. A.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 7 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— A megyei állandó választmány ülése. Torontálvármegye állandó választmánya tegnap délután De. Dellimanic Lajos főispán elnöklésével ülést tartott, a melyen a hétfői rendkívüli megyei közgyűlés tárgyait készítette elő. Az egyes fontosabb tárgyairól híreink között adunk számot.

— Kinevezések és áthelyezések. A m. kir. igazságügyminiszter Fischer Dávid nagyszentmiklósi kir. járásbírói segédtelegkönyvvezetőt a nagyszentmiklósi járásbíróshoz telegkönyvvezetővé, Megyeri József nagyszentmiklósi járásbírói irnokot a topolyai járásbíróshoz segédtelegkönyvvezetővé nevezte ki, továbbá Vermes Vilmos nagybecskereki törvényszéki irnokot a hátszegi, Bartos Ferenc hátszegi törvényszéki irnokot a nagybecskereki, Lippner Hermann kulai járásbírói irnokot pedig a nagyikindai kir. járásbíróshoz helyezte át.

— A megyei tisztviselők fizetésrendezése. A hétfői rendkívüli megyei közgyűlésnek legfontosabb tárgya lesz a vármegyei alkalmazottak illetményeinek rendezéséről szóló 1904. évi X. t. c. folytán szükségessé vált intézkedések megtétele, nevezetesen az alkalmazottaknak az egyes fizetési osztályokba és fokozatokba való sorolása. Az állandó választmány az erre vonatkozó javaslatot tegnap tárgyalta s azt elfogadásra ajánlja a törvényhatóságnak.

Miképp jutottak az ellenséges sánca? Még egy perc előtt látta ott a vörös fezt, szürke ruhájú embereket, lött is rájuk... Hová tűntek ez emberek?

Im itt van még egy közülök. Arcára borulva fekszik és nem mozdult. Talán megölték. Talán épp ő ölte meg?

Hazugság!

E pillanatban egy gránát repül lábai elé s ott örülten forog, maga körül hányván a nedves föld darabjait.

Mind a földre vetették magukat, csak ő áll egymagában s nem képes tekintetét levenni a borzasztó „farkas”-ról.

És ha nem robban fel?

Ez gyakran megtörténik. Épp ma éjjel találtak a táborban egy oda repült gránátot, mely szintén nem robbant fel.

Tehát... a menekülés lehetséges.

Megrohanja a halálos félelem, a haláltól való rettegés. Miért nem vetette le magát a többiekkel együtt a földre? Ha a gránát felrobban, annak szilánkjai a magasba repülnek; azokban, akik a földön fekszenek, kárt nem tehet.

De mégis, hiszen azzal a szándékkal jött... hogy meghal.

Vajjon csakugyan ütött már az utolsó órája? Holnap, egy óra múlva, csak ne, ne most!

A gránát egyre forog... Gyengül... mind lassabban... lassabban forog... most megáll és... feldül.

Élet!

E néhány pillanat alatt mélyen, örökre eltemette lelkének mélyébe a multat... s megtanulta ismerni az élet igaz értékét.

II.

Megmentve.

Gyengén világitott szoba. A benne uralkodó esendőt csak valami jellegzetes, különös hörgés szakítja meg. Előmlik az egész szobában, sőt a folyosóra is kiballatszlik. A nagy ágyban párnák-

kal letakarva egy kis leányka fekszik. Az ágy mellett a leányka lélekzetét lesve, két férfi és egy fiatal asszony állanak, — a gyermek szülei és az orvos.

A gyermek haldoklik. Az orvos alig észrevehető jellel az atyát a szomszéd szobába hívja.

— A gyermek rosszul van. A gyuladás rohamosan fejlődik. Csak egyetlen orvosság van hátra — a jég. Akarja, hogy kísérletet tegyünk? Az eredményről azonban jót nem állók.

Behívják a fiatal anyát.

Halvány arccal, reménytelen tekintettel hallgatta meg az orvos tanácsát s kéréleg mondá: „Mindenbe beleegyezem — csak mentse meg” s szava szivszaggató zokogásba fullt.

A férj elfordult. Szintén sirt, de nem akarta, hogy az asszony is lássa könnyeit.

Az orvos gondosan foglalkozott a gyermekkel. Csak kísérlet volt, melytől nem sokat várt. De reménykedett.

Egy óra elmult.

A hörgés mintha ritkább és enyhébb lenne. Az anya gondolatokba merült s hirtelen felrezzent; úgy tűnt fel neki, mintha a gyermek már nem is lélekenék.

— Vége?

Nem, még lélelzik és hörög is. De ez már nem az előbbi hörgés, a melynek hangja halálfelelmet okoz, hanem gyenge, megszakított... Az anya az orvosra tekint... ez elmosolyodik; a férjére néz s annak arcán szintén reményteljes mosolyt lát; mindent megértett s titokban keresztet vetett magára.

Az orvos elment.

A szobában az alvó gyermek szabályos lélelkezete hallszik. A fiatal asszony férje karjában újból könyekre fakad. Ő is sirt, de nem fordítja már el az arcát: e könnyeket nem titkolja.

Lihacsov V. S.

István né
róm. kat
Freund
Ármin te

vármegye
a keresk
hatósági
megállap
intézked
program
ságnak
hívja föl
tési árle
leiratnak
járuljon
vármegye
nyomasz
állandó v
ki a tö
utépíté
fedezesse

iskolák
mikusok
pródok,
bécshely
kevesebb
mint az
huszárze
ujtsz.
tisztok k
ismét t
ezredéb
a minap
hagyja,
csak ah
amelynek

„Torontál
Nagybecs
nyitni, hog
tüzrendés
hogy a leh
csékély kö
kiképzete
vezéshez
séges ism
ennek köv
baráti szö
dóket, hog
számab
mert a szö
tanfolyam
anyagi áld
gondoskó
a tanfolya
kedvezmén
tanfolyam
nak igérk
augusztus
10 napra

— **Esküvő.** Homorod-szentpáli Szentpály István néptanító esütörtökön a temes-gyarmathai róm. kath. plébánia-templomban oltárhoz vezette Freund Matild m. kir. postamesternőt, Barát Armin temesvári lapszerkesztő testvérhugát.

— **A megyei utépítési program.** Torontál-vármegye állandó választmánya tegnap tárgyalta a kereskedelmi miniszter leiratát, mely a törvényhatósági utépítés 1904—905-ik évi programját megállapítja s az ezzel kapcsolatos teendők iránt intézkedik. Az állandó választmány az utépítési programot elfogadásra ajánlja a törvényhatóságnak s egyben javasolja, hogy a közgyűlés hívja föl a közigazgatási bizottságot az utépítési árlejtés biztosítására. Ami a miniszteri leiratnak azt a részét illeti, hogy a törvényhatóság járuljon hozzá az utépítések költségeihez, ezt a vármegye nem teljesítheti, mert az utalványomlásztó helyzetben van. Miért is javasolja az állandó választmány a közgyűlésnek, hogy fejezze ki a törvényhatóság abbéli kívánságát, hogy az utépítések költségei az állami beruházásokból fedeztessenek.

— **Uj tisztek és új hadapródok.** A hadapród-iskolák növendékei, valamint a katonai akadémiások augusztus 18-án hagyják el mint hadapródok, illetve mint tisztek az intézeteket. A bécsújhegyi katonai akadémiából az idén aránylag kevesebb növendék lép a magyar ezredekhez, mint az előző években. Különösen a magyar huszárezredekhez lép kevés, az akadémiát végzett új tiszt. A honvéd Ludovika-akadémiából kilépő tisztek közül — mint értesülünk — az idén ismét többet athelyeznek a közös hadsereg ezredeibe. Itt említjük meg, hogy a hadügyminiszter a minap rendeletet bocsátott ki, amelyben meg-hagyja, hogy a hadapród-iskolák növendékei csak ahhoz a fegyvernemhez nevezhetők ki, amelynek iskolájában tanulmányaikat végezték.

— **Tűzoltó tanfolyam.** Megirtuk már, hogy a „Torontálme gyei tűzoltósövetség a nyár folyamán Nagybecskerekben tűzoltó tanfolyamot szándékozik nyitni, hogy alkalmat és módot nyújtson ezáltal a tűzrendészet és a tűzoltás iránt érdeklődőknek, hogy a lehető legrövidebb idő alatt és aránylag csekély költséggel a tűzoltói szakmában megfelelő kiképzést nyerjenek s tűzoltó testületek szervezéséhez és azok szakszerű vezetéséhez a szükséges ismereteket megszerezhessék. A szövetség ennek következtében most újfólag felhívja a felebaráti szolgálatban álló intézmény iránt érdeklődőket, hogy a rendezendő tanfolyamra minél számosabban jelenjenek meg, annál is inkább, mert a szövetség minden lehetó elkövet, hogy ezen tanfolyam a résztvevőkre nézve minél kevesebb anyagi áldozattal járjon. Így például a szövetség gondoskodik az elszállásolásról és az ellátásról s a tanfolyamon résztvenni szándékozók számára kedvezményes vasúti jegyeket is eszközöl ki. A tanfolyam, mely igen hasznosnak és tanulságosnak ígérkezik, az eddigi megállapodások szerint augusztus hó elején fog megnyitni s körülbelül 10 napra van tervezve. A tanfolyamon elsőrendű

szaktekintélyek fognak előadásokat tartani a tűzjelzésről, az építkezés elemeiről, a tűzrendészet-ről, a tűzoltásról, a rendgyakorlatokról, a szerek gyakorlati ismertetéséről, egyszóval mindarról, ami a tűzoltás keretébe tartozik. Tekintve a nemes célt, melyet a tanfolyam szolgál, hisszük, hogy számosan fognak jelentkezni, főleg olyanok, kik közel állanak a nép érdekéhez.

— **Nyaralás.** A hánikula már erősen vicso-ritja a fogát. Az utcák izzó aszfaltján gyérülnek az emberek s a vasutnál állandóan nagy a forgalom. A hordárok hatalmas ruháskosarakat s kalapskatulyákat cipelnek a podgyászokocsira, mintha csak a szintársulat utazna valamelyik nyári állomásra. A szalmaözvegy férjek... no de hát róluk nem illik semmit se mondanunk. Ki falura, ki fürdőre, vagy legalább is a szőlő-hegy kellemes zöldjébe húzódik a mindjobban közelgő rettenetes hőség elől. A hivatalokban is gazdátlan marad egy-egy irásztal s nemsokára már csak a kis emberek izzadnak a robotban. Ilyenformán folyvást üresebb lesz a város, mivel azok is, akik nem mennek hosszabb utra, elvonnak valami hűs helyre, ha máshová nem, hat legalább a kaszinóba.

— **Halál utközben.** A legutóbbi budapesti egyetemes tanítógyűlésen Torontálból is több tanító vett részt, akik a gyűlés végeztével tegnap-előt hazajöttek. Közöttük volt Notáros Milla botosi községi tanító, a ki előbb Nagybecskerekre jött és innen ment kocsin haza Botosra. Alig ért a községbe, mikor egyszerre rosszul lett s eszméletlenül rogyott a kocsii ülésére. Mire segítségére siettek, már meghalt. Az orvos konstatálta, hogy szívszéihűdés ölte meg. Az érdemes tanítót, kinek halálát özvegye és négy árvája siratja, tegnap temették el nagy részvét mellett.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújában a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Burgos Istvan, rk. kőműves és Braun Karolin rk.

Születések: Barti Mihály, rk. kores-máros, fia. — Ravity Lyubomir, gk. napszámos, fia. — Kovács Pál, rk. földmives, fia. — Székely Erzsébet, rk. napszámosnő, leánya. — Juhász Márton, rk. földmives, leánya. — Kurjaeski Szaniszló, gk. földmives, fia. — Kozlovaeski Vitályos, gk. földmives, 2 leánya. — Martinov Mihály, gk. földmives, fia. — Grünzweig László, rk. adótsit, leánya. — Riszties György, gk. kereskedő, leánya. — Klópp Antal, rk. szabó, leánya. — Lévai Mihály, rk. napszámos, leánya. — Nédity István, gk. földmives, leánya. — Sipos József, rk. földmives, leánya. — Daity Lázár, gk. földmives, leánya. — Lovaity György, gk. földmives, leánya. — Kurucski György, gk. földmives, leánya. — Markov István, gk. mázoló, fiu.

Halálozások: Kiss Istvánné, szül. Csikós Julia, rk. 82 éves, billentyük elégtelensége. — Pantits Szvetozárna, szül. Dimitrievics Anna, gk. 52 éves, tüdővész. — Neorsics Máté, rk. 45 éves

napszámos, eskőr. — Ravity Szvetozár, gk. 7 napos, görcsök. — Popov Emilia, gk. 3 napos, görcsök. — Zsivanov Lázár, gk. 19 éves napszámos, tüdővész. — Baumann Albert, rk. 39 éves borbély, heveny-gyomorhurut. — Greek Emilia, gk. 13 napos, életgyenge. — Schmidt Fülöp, rk. 64 éves földmives, hörghurut. — Vicsik Palné, szül. Gyömbér Etel, rk. 28 éves, tüdővész. — Kurucski Jagorka, gk. 1 napos, életgyenge.

Nincs jobb paprika a szegedi Palfy-féle rózsapaprikánál.

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán háboru.

Az oroszok újabb veresége.

Budapest, július 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Londonból táviratozzák, a japánok az oroszokat Kaiping-nál ismét megverték. A japánok tiznél több ágyut zsákmányoltak, azonkívül 50 orosz fogságba ejtettek.

Port-Arthur ostroma.

Budapest, július 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) New-Yorki távirat szerint a japánok már elfoglaltak Port-Arthur összes külső erődítményeit. Az erődítmények körül folyó harcokban a japánok eddig 1400, az oroszok pedig 1200 embert vesztek.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése július 9-én.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, július 9.

A képviselőház mai ülésén a miniszterelnök tegnapi indítványa alapján a költségvetés tárgyalásának felfüggesztésével a legmagasabb udvartartás költségeiről szóló törvényjavaslat, vagyis a civilista fölemelése került tárgyalásra.

A tárgyalást az ellenzék heves napirendvitával vezette be. Az ellenzék folyton lármázott, közbekiabált, indultaskodott, úgy, hogy az elnök kénytelen volt Lengyel Zoltánt, Pozsgay Miklóst, Gabányi Miklóst és Endrey Gyulát rendreutasítani.

A civilista felemeléséről szóló törvényjavaslatot Kammerer Ernő előadó ismerteti és indokolja annak szükségességét. (Folytonos zaj és hoch kiáltások balról.)

Ezután Tisza István gróf emelkedik szólásra, hogy kiegészítése az előadói indokolást. A miniszterelnök bizonyítja, hogy a királyi családnak nem magasabb

a legjobb rovarirtó szer.

Csak üvegben tessék vásárolni.

Nagybecskerek: Armbruster József
Csada Károly
Deutsch Márton
Fleischmann József
Gimpel József
Gligorijevits Józsa
Özv. Guttmann Jakabné
Haidegger Ödön
Hajduska Jenő
Kadelburger Lipót
Keppich A. Sándor
Klein Samu
Kohn Tóbiás
Konkoly L.
Bulya Lyubicza

Nagybecskerek: Prandell Rezső
Ro'sa Ignác
Ro'sa Béla
ifj. Skripal József
Strauss Pál
Schlesinger D.
Turinszky Tódor
Weiterschan Jakab
Zimmerer Antal
Béga-Szt.-György: Strasser Gyula
Ploczár József
Schall Gyula
Grabác: Wolf Mihály
Módos: Deutsch testvérek

Módos: Hoffmann Ádám
Nagy Béla
Melenze: Mijin V., gyógyszerész
Perlasz: Fischer Jakab és fia
Hatz János
Titel: Janković M. Lázár
Krisan Dusan
Nonnenmacher Endre
Meszárov Mátyas
Török-Beese: Milovanovic István
Schlesinger Izidor
Török-Kanizsa: Schwarz Antal
Zichfalva: Klein Jakab
Schler Sándor.

passziókra kell az udvartartás költsége. A hetvenes évek óta sok változott, drágább lett minden s fel kellett emelni az udvari személyzet fizetését s a király hozzájárult a várpalota építkezéséhez is. Ami a teljes magyar udvartartás kérdését illeti, arra nézve azt mondja a miniszterelnök, hogy az még nem érett meg.

Rákosi Viktor nem szavazza meg a civilista felemelését, mert gazdag dinasztának szegény nemzet nem adhat semmit.

Endrey Gyula azt mondja, hogy Bécsnek gyarapítására Rákóczi hamvainak a hazaszállítását közönséges üzleti célokra használták ki.

Tisza István gróf miniszterelnök: Ez rágalom. (Nagy zaj a balon.)

Rákosi Viktor kifogásolja az egész civilistát, mert azt Bécsben költik el s a magyar király itt csak vendég, a drága költséggel felépített palota pedig üresen áll. A javaslatot nem fogadja el.

Szűnet után Apponyi Albert gróf beszél.

Az ülés folyik.

Elnökválság a Mávnál.

Buda-est, július 9. (A „Torontál” eredeti táv.) Egyik fővárosi napilap azt írta, hogy az államvasutak elnökgazdátja Wickenburg Márk gróf képviselő lesz, a mennyiben Ludvig elnökgazdátó szabadságeje után többé állását nem foglalja el. Mint most félhivatalosan jelentik, ez a hír önkényes kombináció, a mely egyebektől eltekintve, már csak abból az egyszerű okból sem lehet igaz, miután az a szervezési munkát, amelyet tudvalevőleg a kereskedelmi miniszter bejelentett a pénzügyi bizottság egyik ülésén, még nincs abban a stádiumban, hogy az ezzel a szervezettel járó változásokról beszélni lehetne.

Amerikai hadihajók Fiumében.

Budapest, július 9. (A „Torontál” eredeti távirata) Fiuméből jelentik: Hivatalos megállapodás szerint az amerikai hadihajók július 22-én érkeznek Fiuméba, a hol tíz napig maradnak. A flotta a következő hajókból áll: „Alabama”, „Kearsage” és a „Maine” páncélos csatahajókból, továbbá a „Baltimore”, „Cleveland” és az „Olimpia” cirkálókból és az „Illinois”, „Jowa” és a „Missouri” torpedó hajókból.

A rákosi vasúti sztrájk.

Budapest, július 9. (A „Torontál” ered. távirata) A törvényszék a rákosi vasúti sztrájk ügyében ma hirdette ki az ítéletet, mely szerint magánosok elleni erőszak miatt Bohus, Pázmány és Tóth vasúti alkalmazottakat 2-2 hónapi fogságra ítélte, beszámítva nekik a negyven napi vizsgálati fogságot. A törvényszék a többi vádlottakat részben felmentette, részben pedig megszüntette ellenük a vizsgálatot.

Sikkasztó postatiszt.

Budapest, július 9. (A „Torontál” eredeti távirata) Mint Aradról jelentik, az ottani postabivatalnál Kajári Ödön postagyakornokot rajt érték, amint egy pénzeslevelet kifosztott s abból néhány száz koronát zsebredugott. A hűtlen tisztviselőt letartóztatták.

Elítelt nőagítátor.

Budapest, július 9. (A „Torontál” eredeti távirata) Szombathelyről jelentik: A szentgotthárdi járás főszolgabírája Neubauer Anna munkásnőt, aki izgatásával a szentgotthárdi selyemgyárban sztrájkot idézett elő, tíz napi elzárásra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte. Ezt az ítéletet a felsőbb fórumok is helybenhagyták. Az ítélet azért nevezetes, mert az illető az első elítelt nőagítátor.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1904. július 9.

A készárúüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	Kilós	50 kilogr. ára		Kilós	50 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig		kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki uj	76	8.75	8.95	80	9.20	9.35
Pestvidéki uj	76	8.65	8.90	80	9.15	9.25
Bánsági uj	76	8.55	8.75	80	9.—	9.05
Bácskai uj	76	8.75	9.—	80	0.—	0.—
Rozs elsőrendű					6.35	6.40
” másodrendű					5.30	6.35
Árpa takarmány					6.20	6.45
” égetni való					5.95	6.20
” sörfőzésre való					0.—	0.—
Zab					5.80	5.95
Tengeri bánsági					6.—	6.15
” másnemű					—	—
Repce káposzta					10.—	10.25
” bánsági					—	—
Köles					5.—	5.30

Határidő-üzlet.

Budapest, július 9. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tözsdén az árak szilárdak. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre 1904)	9.06	—	—
Tengeri (júliusra 1904)	5.36	—	—
Zab (októberre)	6.28	—	—
Rozs (októberre)	6.75	—	—

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős: SOMFAI JÁNOS.

Nyiltér.*)

Nyers selyem

egy teljes ruhára való szövet 9 frt 90 krtól 43 frt 25 krig. Bérmentve és már elvámolv a házhöz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény postafordultával.

Henneberg selyemgyára, Zürich.
25/5—3.3

Sarg-féle Glycerin-szappan
a kőrt fehérré és gyöngéddé teszi.
Mindenütt kapható.

ugy felnőtteknél, mint gyermekeknél a leggyöngébb korban a **legkiválóbb tisztító-szerek** bizonyult. Ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár, Schauta, Friehwald, Breus Károly és Gusztáv, Schandbauer stb. által a legjobb eredménnyel használják.

Az egyedüli, tanárok és orvosoktól kipróbált és ajánlott szöveti tisztító szer, a Dr. J. G. Popp, cs. és kir. udvari fogorvos-wien XIII.6. által készített, valódi.

Anatherin

száj- és garat-, mindenféle száj és fogfájás ellen. Csak fenti üvegben eredeti. Üvege K. 2.80, 2.—, 1.—.
Fogorvosok, általános szappan nélkül, a 60 fillér. A száját, fogakat és foglást mindenkor szappan, egészségessé, szag nélküli és fájdalommentessé teszi.
Anatherin-fogorvosok üvegben K. 1.40, csomagban 70 fillér. Foglalom K. 2.— Gyógyszer szappan 60 fillér.

Kapható minden gyógyszerüzletben a nagyobb üzletben.

Főakták:
Nagybecskereken Melkuhn Dezső drogueriájában.
(346b—126)

IGYUNK NAPONTA
borral, tejjel, cognakkal, gyümölcsizzel
robitschi „Tempel-forrást”,
mely üdítő italnak dietikus hatása jó étvágy, könnyű emésztés és szabályozott anyagcsereben nyilvánul.

(506/a—32)

Az egyedüli, tanárok és orvosoktól kipróbált és ajánlott szöveti tisztító szer, a Dr. J. G. Popp, cs. és kir. udvari fogorvos-wien XIII.6. által készített, valódi.

45532. sz. 1904.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a jövő 1905. évben, esetleg 1905—1907. évben szükséges fémnemű anyagok szállításának biztosítását óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb **2004. július hó 28. napján déli 12 óráig** betérjesztendők, a bánatpénz pedig folyó évi július hó 27-én déli 12 óráig beküldendők.

A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek, valamint a szükséges mennyiségeket feltüntető kimutatásokat, ugyszintén a különleges szállítási feltételek a m. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Bpest, Andrássy-ut 73.) megtekinthetők.

Budapest, 1904. június hóban.

(3.3)

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

80994/904. E-I. szám.

M. kir. államvasutak.

PÁLYÁZATI HIRDET MÉNY.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága Kaposvár állomás villamos világítási berendezésének létesítésére ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ezen munkára vonatkozó részletes módokat tartalmazó ajánlati felhívás a magyar királyi államvasutak igazgatósága E-I. szakosztályánál (Budapest, VI. Andrássy-ut 75. III. emelet 27. ajtószám) kapható.

A feltételeknek megfelelően kiállított ajánlat ivenként 1 kor., mellékletei pedig ivenként 30 filléres m. kir. okmánybéllyel ellátva, legkésőbb 1904. évi július hó 26-án déli 12 óráig, a magyar királyi államvasutak igazgatósága gépészeti főosztályában átadandók vagy postán oda-küldendők és a boríték ezen külcimmal látandó el: „Ajánlat 80.994/904. számhoz, Kaposvár állomás villamosvilágítási berendezésére.”

A bánatpénz, mely az ajánlat végösszegének legalább 5% át kell, hogy kitegye, legkésőbb 1904. évi július hó 25-én déli 12 óráig, a magyar királyi államvasutak budapesti főpénztáránál letendő.

Bánatpénz nélkül, vagy elkésve benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és a részletes módokat betartásával állítatnak ki, figyelembe nem vétetnek.

Budapest, 1904. május 27-én.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

109.193/1904. számhoz.

M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak alubrott igazgatósága az 1904. év folyamán az összes szerelvényekben összegyűjtött 30% acéllal kevert öcskaöntött vas fektuskóit értékesíteni óhajtván, ezek eladása céljából nyilvános pályázatot hirdet.

A pályázni kívánók kéretnek, hogy 1 koronás magyar bélyeggel ellátott lepecséteit ajánlatukat a magyar királyi államvasutak igazgatóságának anyag- és leltárbeszerzési szakosztályához (VI. Andrássy-ut 73. sz. II. em. 43. ajtó) következő címzéssel: „Ajánlat öcska fektuskók megvételére 109193/904. számhoz” 1904. évi július hó 22-ik napjának déli 12 óráig benyújtani sziveskedjenek.

A feltételek nyomtatványainkkal példányonként 30 fillérért megszerezhetők. Vidékieknek ezen feltételek a magyar királyi államvasutak nyomtatványtárához intézendő írásbeli megkeresésre a megfelelő ár és a szükséges postabélyeg előzetes beküldése esetén megküldetnek.

Bánatpénzképpen a megvenni szándékolt mennyiség és az azért felajánlott egységár szerint kiszámított értékösszeg 5% a az ajánlat benyújtására kitűzött határnap előtt egy nappal déli 12 óráig készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban főpénztárunknál letendő.

Pótajánlatok egyáltalában nem vétetnek tárgyalás alá. Az ajánlati ár korona értékben, számokkal és betűkkel olvashatóan kiteendő. Az ajánlattevő ajánlatával a pályázat eredményének eldöntéséig kötelezettségben marad, ezt tehát időközben vissza nem vonhatja. Az ajánlatok tetszés szerinti részmennyiségre is szólhatnak, de a magyar királyi államvasutak igazgatósága is fenntartja magának azon jogot, hogy tetszés szerinti részmennyiséget engedhessen át, melyet ajánló — ha csak ellenkezőt ki nem kötött — elfogadni köteles. A magyar királyi államvasutak igazgatósága fenntartja továbbá a jogot, hogy az ajánlatok közt — tekintet nélkül az ajánlott árakra — szabadon választhasson s hogy végre a cél elérésére máfele intézkedéseket is teheszen.

Budapest, 1904. évi június hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

A nagybecskereki szolgabíróaságtól.

5479/1904 szám.

519-3.2

Pályázat.

A kistoráki 720 korona fizetéssel rendszeresített irnok-végrehajtói állás lemondás által megüresedvén, arra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy kérvényeiket hozzám folyó hó 28-ig annyi-vel is inkább adják be, mert az elkésetten beadottakat figyelembe venni nem fogom.

Nagybecskerek, 1904. évi július 6-án.

Daniel,
főszolgabíró.

Nyerő község előjáráságától.

197. kig. szám. 1904.

523-3.1

Árlejtési hirdetmény.

Közhírré tételük, hogy a Nyerőn 10820 kor. 03 fill. költség előirányattal építendő csendőraktanya anyagának és munkalatainak együttes biztosítása céljából folyó évi július hó 18-án d. e. 8 órakor szóbeli árlejtés fog tartatni.

Terv, költségvetés és feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában betekintheők.

Nyerőn, 1904. évi július hó 7-én.

Ketzler József,
jegyző.Eremics Maxin,
bíró.

Essenciákat

szállítók, liqueure-ök, pálinkák, mindenféle szeszes italok és ecet kifogástalan gyártására felülmulhatatlan minőségben.

Rendkívül megtakarítás, mesés eredmény. Megbízható különlegességi receptek.

Árjegyzékek és prospektusok ingyen és bérmentve.

Pollák Karoly Fülöp
essencia-gyár, Prag. (249-20.18)

Ügyes és megbízható ügynökök kerestetnek.

1551/994. kig. szám.

518-3.2

Árverési hirdetmény.

Jarkovác község területén gyakorlandó vadászati jog folyó 1904. évi augusztus hó elejével kezdődő 6 évre Jarkovác község házában 1904. évi július hó 26-án d. e. 10 órakor nyilvános árverés útján bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek Jarkovác község jegyzői hivatalában a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők.

Jarkovác, 1904. évi július hó 5-én

Jegyző szabadságon:

Jemics Milán,
bíró.Camerlenghi Róbert,
segédjegyző.

SCHICHT-SZAPPAN

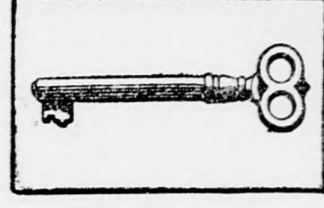
VÉDJEGYEK:

„SZARVAS“

vagy

„KULCS“

a legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan. Minden kártékony vegyületől teljesen ment.

Mindenütt kapható!

A bevásárlásnál különösen ügyeljen arra, hogy minden darab szappan a „SCHICHT“ névvel és a fent látható védjegyek egyikével legyen ellátva.

1161/1904. szám.

520-2.2

Vadászati bérlet.

Nagy-Gáj község előjárásága ezennel közhírré teszi, hogy az 1883. évi XX. t. c. épségben tartása mellett, a vadásziggy gyakorlása az egész urbéri határon folyó évi július hó 20-án délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen 6 egymást követő évre a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatik.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Nagy-Gájon, 1904. évi július hó 7-én.

A község előjáráság.

A legiszább párolatu cognac a magyar-francia cognac-gyáré Világos.

(6-18.14)

Kapható minden nagyobb fűszer- és osemegyereskedésben.

Csődtömeg-eladás.

Közhírré teszem, hogy vagyonbukott Pelczér Márkus nagybecskereki kereskedő csődvagyonához tartozó újvidéki üzletében levő és a csődleltár 1-154. tétele alatt összeírt üzleti áruk és berendezések és pedig külön a csődleltár 1-141. és 150-154. tétele alatt fölvevő rőfős árucikkek, ruha-szövetek, kész férfiruhák 2014 kor. 60 fill. becsértékben (4373 kor. 80 fill. beszerzési ár) és külön a csődleltár 142-149. tétele alatt felvevő üzleti berendezések és egy Wertheim pénzszekrény 284 kor. 50 fill. becsértékben (576 kor. beszerzési ár) zárt ajánlati verseny útján a következő feltételek mellett eladatnak.

1. A zárt ajánlatokat dr. Nagy Dezső nagybecskereki ügyvéd ideiglenes csődválasztmányi elnökhöz legkésőbb 1904. évi július hó 22. napjának déli 12 órájáig kell beadni.

2. Ajánlattevő tartozik a leltári becsérték 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban bánatpénz gyanánt letenni.

3. A választmány sem az áruk mennyisége, sem minősége tekintetében szavatosságot nem vállal; megjegyeztetik azonban, hogy a leltár 150-154. tétele alatt összeírt 342 korona beszerzési és 171 korona becsértékű áruk 142 koronáért el vannak zálogosítva és a vevő csak a zálogcédulákat kapja.

4. A beérkező zárt ajánlatok 1904. július 22. napjának d. u. 4 órájkor dr. Nagy Dezső nagybecskereki ügyvéd irodájában bontatnak föl. A választmány fentartja magának azt a jogot, hogy az ajánlatok felett, — tekintet nélkül az ajánlott összegre — szabadon határozzon és esetleg a helyszínen újabb szóbeli árverést tartasson. Szóbeli árverés esetén a beérkezett legmagasabb írásbeli ajánlat vétetik alapul és ez az ajánlattevőt feltétlenül köti.

5. Az eladásra kerülő áruk és felszerelések Szilágy János újvidéki kir. körjegyzőnél való előleges bejelentés után a helyszínen bármikor megtekinthetők.

6. Akinak ajánlatát a választmány elfogadja, tartozik az árukat az értesítéstől számított 3 nap alatt átvenni és azok ajánlott árát az átvételkor nyomban kifizetni, ellenkező esetben az ajánlattevő kárára és veszélyére bánatpénzének elvesztése mellett az áruk, illetve berendezések tovább eladhatók.

Kelt Nagybecskereken, 1904. július 8.

(522 1.1)

Almásy Elek ügyvéd,

mint vb. Pelczér Márkus csődtömeggondnoka.

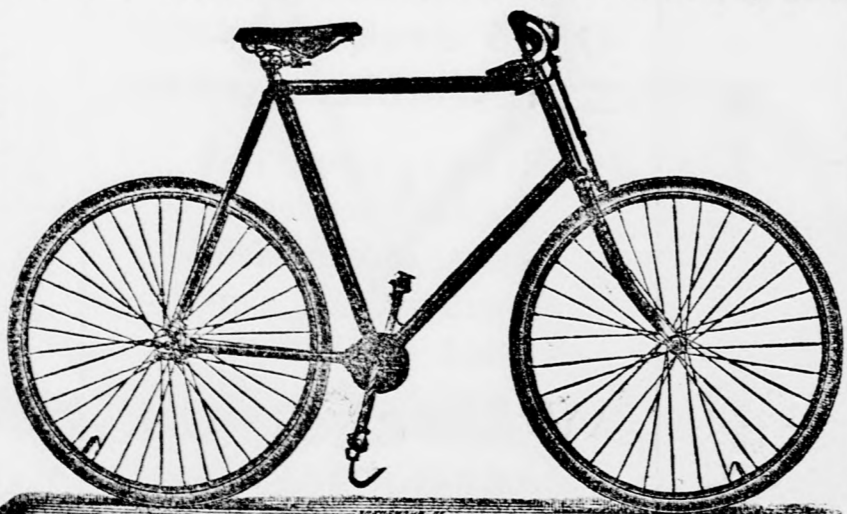
Hirdetések

felvételnek a

„TORONTÁL“ kladóhivatalában.

Novák J. C., Nagybecskerek.

••••• Legjobb kerékpárok. •••••

••••• Javitó műhely. •••••

Csak elsőrendű kerékpárokat tartok raktáron, melyek a világpiacon és szakemberek által legjobb minőségűeknek elismertettek.

„Waffenrad“, „Dürkopp“

„Noricum“

(lánc nélküli kitűnő minőség.)

Mindezen gépek szabadfutóul is berendezhetők.

Motoros kerékpárok és automobilon is kaphatók.

245-22.18